

Skrbnik

BOŽIĆ 2023

SADRŽAJ

Izdvajamo... Život piše čudne priče	04
Gost u našim grupama društvene potpore Emma Viskic	05
Program paketa kućne skrbi i njege	06
Aktivnosti grupe društvene potpore Casey	08
Aktivnosti ženske grupe Dandenong	10
Aktivnosti grupe društvene potpore Maribyrnong i Brimbank	14
Izlet u Rye	18
Aktivnosti grupe društvene potpore Whittlesea i Hume	20
Tečaj osnovnih pojmoveva digitalne tehnologije (ACFE)	25
Tečaj hrvatskog jezika	26
Molitva za nas	30
Profil istinskog volontera	31
Božić i božićne pjesme	32
Božićne tradicije	33
Božićni recepti	34

Dragi čitatelji Božićnog izdanja "Skrbnika",

*Upravni odbor i djelatnici Australsko hrvatskih društvenih
usluga (ACCS), žele vam čestit i blagoslovjen Božić,
a u Novoj 2024. godini puno zdravlja i osobne sreće!*

IZDVAJAMO... ŽIVOT PIŠE ČUDNE PRIČE

Priča koja povezuje člana naše grupe društvene potpore Maribyrnong, Milana Sokola i člana grupe društvene potpore Casey, Matu Živkovića je sve samo ne obična i uobičajena. Zapravo, ona je toliko neobična da bi zasigurno našla svoje mjesto u kakvoj rubrici "vjerovali ili ne" jer pravi je primjer toga kako su životni putevi ponekad čudni i spajaju ovom zgodom ne samo dva "zagrebačka dečka" koji su odrastali u "istom kvartu" prije 70 - tak godina, nego i ACCS aktivnosti, osoblje i časopis Skrbnik, jer sve nabrojeno je ovom zgodom savršeno odigralo svoju ulogu i uklopilo se u zaista nevjerojatnu priču.

Ali krenimo od početka...

Milan i Mato su obojica odrastali u Dubravi u Zagrebu pedesetih godina prošlog stoljeća i pohađali su istu osnovnu školu ali nisu isli u isti razred jer je Milan dvije godine stariji. Milan je svakog jutra na putu do škole prolazio Matinom ulicom i poznavao je njegove sestre i roditelje a Mato je opet poznavao Milanovog starijeg brata Vladu, sestru Božiću i njegove roditelje. Odrastali su tako u istom kvartu, u malenim uličicama, Milan u Pleterničkoj a Mato u Pitomačkoj, udaljeni svega nekih 300 metara, igrali se i viđali u školi. S vremenom je na red došla

srednja škola a ubrzo nakon toga i prvi izlasci i igra u ulici se pretvorila u odlaske na plesnjake na Ribnjaku gdje su tada "prašili" Crveni Koralji i druga mjesta koja su, u to vrijeme bila interesantna mladima.

U ožujku 1966. godine Milan je odselio u Melbourne a tri godine kasnije, u Melbourne je došao i Mato. Prije puta svratio je do Milanove mame i pitao je za Milanovu adresu u Australiji. Našli su se tako ponovno Mato i Milan u Melbournu i posjećivali neko vrijeme ali kako je Milan živio u zapadnom dijelu grada a Mato na njegovoj jugoistočnoj strani, zbog poslovnih obaveza i djece koja su se rodila, izgubili su s vremenom kontakt, preselili na druge adrese i nisu se vidjeli preko 50 godina.

Početkom četvrtog mjeseca ove godine, ACCS je za sve naše grupe društvene potpore organizirao prekrasan zajednički izlet u Traralgon, u posjet Hrvatskom klubu Gippsland. Milan je šetao vani ispred kluba i pričao s našim pomoćnikom u grupi Vladom, koji ga je onako usput, znajući da je iz Zagreba upoznao s drugim zagrepčaninom Matom. Popričali su Milan i Mato kratko, i zaključili kako su živjeli u istom dijelu grada Zagreba ali se nisu prepoznali. "Čuj, vrijeme čini svoje a pedeset i koja godina nije malo, nego jako, jako puno" rekao mi je Milan a Mato potvrdio, sve dok Mato nije nekoliko dana nakon izleta otvorio naš časopis Skrbnik, koji smo baš taj dan u Traralgonu podijelili svim članovima prije početka uskrsnjih i školskih praznika i u njemu pročitao priču "Profil novog posjetioca grupe - Milan Sokol". Tek tada je zapravo shvatio koga je upoznao i sa kime kratko popričao u Traralgonu.

Mjesec dana kasnije na red je došla za sve grupe zajednička proslava Majčina dana u Sunshinu a potom nedavno i Očeva dana u Eppingu, na kojima su se Milan i Mato dobro ispričali pa sad s nestrpljenjem čekaju zajednički Božićni ručak i zabavu.

Ovu priču sam jednostavno morao zabilježiti i podijeliti je sa svima vama, a gdje drugo, nego ovdje, na stranicama novog broja, vašeg i našeg Skrbnika. I baš kad sam, kao i vi pomislio kako je neobičnostima tu kraj, iznenadio me Mato novim detaljem. Upisao se prošli mjesec na ACCS tečaj digitalne pismenosti koji vodi, a tko drugi nego naš Vlado i tamo upoznao jednu od polaznica, Đurđu Bier, koja je kao i Mato pohađala i završila isti Tekstilni školski centar na Črnomercu u Zagrebu. Završili su oboje kemijski smjer i imali iste profesore ali se ne sjećaju jedno drugog iz škole. Malo po malo, kroz razgovor u pauzama na tečaju, došli su i do toga kako su jedno vrijeme oboje radili u tvornici Unitas u Zagrebu ali u različitim odjelima a i ovdje u Melbournu su povremeno radili u istim firmama, ali se nikada nisu upoznali. Sve do prošlog mjeseca kada je

započeo naš tečaj, na koji su se oboje upisali.

Ne znam što se čini vama koji ovo čitate ali meni je naprosto nevjerojatno kako je sudska umiješala svoje prste, isprplela i nakon toliko godina ponovo povezala puteve ovo troje ljudi, koji su u cvijetu mladosti odselili iz svoje zemlje i upoznali se po drugi ili po prvi put, kao korisnici ACCS usluga, ovdje u dalekoj Australiji. Nemam riječi, ostao sam bez teksta i čini mi se prikladnim jedino citirati usklik koji je proslavio legendarnog sportskog komentatora, pok. Mladena Delića "Ljudi moji, je li to moguće!".

Boris Čerina – Voditelj programa CHSP

GOST U NAŠIM GRUPAMA DRUŠTVENE POTPORE - Emma VISKIC

Sve naše grupe društvene potpore imale su u proteklom periodu priliku poslušati razgovor uživo i popričati s gospodom Emmom Viskić, australskom književnicom i glazbenicom o njenom podrijetlu, dosadašnjem radu i romanu na kojem trenutno radi. Emma je dobitnica brojnih književnih nagrada u Australiji, a nedavno je njezin prvi roman "Resurrection Bay" (Zaljev uskrsnuća), objavljen 2015. godine, Crime Time UK proglašio jednim od najboljih kriminalističkih romana desetljeća. Prije nego je postala pisac s punim radnim vremenom, Emma je studirala klasičnu glazbu na Victorian College of Arts i Konzervatoriju u Rotterdamu i svirala je klarinet dugi niz godina kao komorna glazbenica i u orkestru nastupajući s nekim od najvećih svjetskih opernih pjevača kao što su Jose Carreras, prekrasni tenor iz Španjolske i Dame Kiri Te Kanawa, meki sopran iz Novog Zelanda. Emmine tata podrijetlom je iz Dalmacije a mama Irkinja iz Tasmanije.

Glavni junak u sva četiri do sada objavljeni Emmini romani je privatni detektiv Caleb Zelić, koji je od djetinjstva potpuno gluha a kako bi se što bolje pripremila za njegov lik i Emma je naučila

australski znakovni jezik Auslan. "Željela sam prezime koje započinje slovom Z jer sam mislila kako će to dobro zvučati. htjela sam da glavni lik ima hrvatsko prezime, ali ne i hrvatsko ime. Pisanje je kao putovanje na kojem se ljudi razvijaju pa je i te kako imalo smisla imati osobu koja je hrvatskog podrijetla. Mislim da ljudi kad se odsele iz svoje zemlje izgube puno toga, ali isto tako mogu i puno dobiti, to pak ovisi o svakome pojedinačno."

"Napeto", "Uvjerljivo", "Uzbudljivo", "Vrhunski" i "Izaziva ovisnost" samo su neki od pridjeva kojima je književna kritika opisala Emmine knjige i njezin stil pisanja.

Osim razgovora, članovi grupe su prilikom Emmine posjete mogli kupiti i knjige s potpisom autorice a posebno je bilo zanimljivo Emmino gostovanje u našim grupama Hume i Whittlesea gdje smo Emmu iznenadili prisustvom Tome i Terezije Zelić koji imaju isto prezime kao i njen glavni lik.

Boris Čerina, Voditelj CHSP programa

PROGRAM PAKETA KUĆNE SKRBI I NJEGE

Program paketa kućne skrbi i njegi koji podržava australiska vlada pomaže starijim osobama da žive samostalno u svom domu što duže mogu. Program se temelji na modelu koji pruža korisnicima programa izbor i kontrolu nad svojom skrbi više nego ikad prije.

Postoje četiri stupnja paketa kućne skrbi i njegi. Svaki stupanj daje drugačiji iznos sredstava, koji se koriste za plaćanje usluga koji doprinose da korisnici paketa kućne skrbi ostanu sigurni u svom domu.

Mi u ACCS-u nastavljamo pružati korisnicima paketa skrbi podrške koji zadovoljavaju njihove potrebe te im isto tako pomažemo da ostanu sigurni u svojim domovima. Tromeđečno primaju dvojezične biltene i na taj način ostaju informirani o svim promjenama u programu.

Godišnje ankete pokazuju da su naši korisnici paketa kućne skrbi i njegi zadovoljni razinom skrbi i usluga koje im se pružaju. To se odrazilo i tijekom provjere kvalitete u veljači ove godine kada je ACCS zadovoljio provjeru svih standarda programa. I HCP i CHSP timovi vrlo su ponosni na ovo postignuće.

U prošloj finansijskoj godini, više od 260 klijenata u sjeverozapadnim i jugoistočnim regijama Melbourne-a, te Geelong-a je kroz ACCS koristio usluge paketa kućne skrbi i njegi.

Marina Rozić i Marijana Roden, Voditeljice programa paketa kućne skrbi

NAŠI KORISNICI PAKETA KUĆNE SKRBI I NJEGE

Stanislav Bačak

Gospodin Stanislav Bačak je novi klijent Australian Croatian Community Services. Izabrao je našu organizaciju kao pružatelja usluga kućne njegi i skrbi jer je čuo samo najbolje o profesionalizmu i kvaliteti usluga i uposlenika. Stanislav, koji voli da ga zovu Stan, živi sa suprugom Martom koja mu je ogromna podrška i nezamjenjivo društvo. Ovaj divni par tvrdi da nikuda ne idu jedno bez drugoga i to je lijepa praksa koja ih prati od trenutka kada su se sreli. Izuzetno gostoprimaljiv i prijatan par, Stan i Marta se nadopunjaju u razgovoru i djelima. Pored supruge, Stan ima i dvoje djece te unučad koji mu pomažu svakog slobodnog trenutka. Ovaj vitalni gospodin uživa u vrtlarenju i igri boče sa prijateljima u obližnjem parku.

Stan je zahvalan za pomoći i usluge koje će primati u okviru paketa kućne njegi i skrbi, jer kako kaže, on i supruga još uvijek nastoje da nikoga ne opterećuju sa traženjem pomoći, ali će dodatna pomoć svakako dobro doći.

"Uvijek je užitak razgovarati i znati da pružate usluge divnim i skromnim ljudima, te da će pomoći pružatelja usluga olakšati i unaprijediti njihove živote."

Voditeljica kućne njegi i skrbi te uposlenici naše organizacije žele ovom divnom paru još mnogo sretnih i zdravih zajedničkih godina te iskreno cijene izbor gospodina Bačak.

Mirna Memišević, Voditeljica paketa kućne skrbi

Ana Kozina

Nakon što je Ana došla u Australiju, upoznala je supruga Niku i udala se. Ana je klijentica ACCS-a već dugi niz godina i kaže da je jedna od prvih korisnika paketa kućnih usluga sa ACCS u Geelong-u. Anna se prisjeća dana kada ju je ravnateljica ACCS-a posjetila, te pomogla u procesu primanja paketa kućne njegi i skrbi. Ana je isto tako naglasila kako je jako zahvalna što postoji organizacija u kojoj uposlenici govore hrvatski jezik i razumiju svoje klijente.

Ana ističe kako se osjeća sretnom što ima organizaciju koja je može podržati na način koji je kulturno inkluzivan. Smatram da je to Ani jako važno jer je stekla povjerenje u ono što vlada može pružiti ljudima iz različitih sredina. Ana kaže da je blagoslovljena što živi u Australiji uz svu pomoć koju može dobiti putem ACCS-a.

Trenutno Ana koristi usluge prijevoza i pomoći u kući pri čišćenju. Pomoć kod prijevoza pomaže Ani da pristupi široj zajednici. Ana često obavlja kupovinu u 'Corio Village' gdje se susreće sa svojim prijateljima.

ACCS je u mogućnosti pružiti Ani mnoge druge usluge potpore, kao što je pomoć koju pružaju medicinske sestre koja isto tako govori hrvatski jezik. Kako Anin engleski nije najbolji, kaže da se osjeća ugodno u svom domu uz podršku uposlenika koji s njom mogu razgovarati na njezinom materinjem jeziku.

Ana je zahvalna zemlji u kojoj živi i svemu što joj Australija i ACCS mogu ponuditi!

Kristina Bogović, Voditeljica paketa kućne skrbi

Ako poznajete nekog od rodbine, prijatelja ili poznanika tko traži posao, priča hrvatski jezik i zainteresiran/a je za rad u našoj organizaciji neka nam se javi direktno na broj telefona 1800 953 963 ili mobitela Gordani na 0499 808 055 ili pošalje poruku putem elektronske pošte na gordanak@accs.asn.au.

RADITE S NAMA

Australian Croatian Community services (ACCS) trenutno ima slobodnih radnih mesta za djelatnike u direktnoj skrbi, ili njegovatelje, u Melbourne-u i Geelong-u, u okviru programa paketa za kućnu njegu. Ovo radno mjesto uključuje pružanje potpore i skrbi starijim osobama u našoj zajednici. ACCS je vrlo cijenjena organizacija u zajednici i posvećena je rastu i razvoju.

AKTIVNOSTI GRUPE DRUŠTVENE POTPORE CASEY

FOTOGRAFIJE KOJE GOVORE VIŠE OD TISUĆU RIJEČI

Kako se naša grupa Casey sastaje svaki tjedan, svi u grupi smo s vremenom naučili ponešto jedni o drugima, pogotovo kada su u pitanju hobiji, interesi, priče i druge zanimljive pojedinosti iz sadašnjosti ali što je s vremenom i lijepim uspomenama od ranije, prije umirovljenja, kada se nismo poznavali?

Članovi grupe dobili su za zadatak vježbu u kojoj su trebali donijeti svoje fotografije iz mladosti, s nezaboravnog putovanja ili nečeg što im je ostalo u sjećanju i željeli bi to podijeliti s drugima.

Kao što vidite, zadatak je shvaćen ozbiljno i članovi su donijeli

hrpu prekrasnih albuma sa slikama i uspomenama iz "dobrih starih vremena". Zanimljivo je bilo čuti sve priče vezane uz prekrasne fotografije i "putovati zajedno uspomenama", vremenom ispunjenom šarenom modom, uglađenim stilom i tada posljednjim modelima elektroničkih uređaja.

Rezultat vježbe je bilo uistinu nezaboravno i korisno iskustvo za sve u grupi i bila bi prava šteta ne podijeliti ga i sa svima vama. Priložili smo ovdje neke od fotografija naših članova iz tog vremena. Možete li ih vi prepoznati?

Melanie Denačić, Kordinator grupe društvene potpore

AKTIVNOSTI ŽENSKE GRUPE DANDEMONG

RADNO I VESELO

Što reći za žensku grupu Greater Dandenong osim da cure vrijedno i marljivo rade ali isto tako se znaju opustiti i uživati.

Pod budnim okom naše volonterke Štefice, članice grupe su obojale, zalijepile, zamotale, odmotale, osušile, nacrtale i kreirale još nekoliko pravih umjetničkih rukotvorina (100% handmade) a "nisu za baciti" ni kad je u pitanju ples i zabava, odlazak u operu, pjevanje, proslava rođendana, gledanje filma, otmjeno odijevanje ili jednostavno "lude 80-te".

Vole dobro pojesti, a kako i ne bi uz našu izvrsnu kuharicu Ljilju.

Ukratko, članice ove grupe imaju sve: i glas i stas, maštu i kreativnost, vrijedne i spretne ruke i još življji korak i pravi nam je užitak svima skupa doći petkom u grupu.

Melanie Denačić, Kordinator grupe društvene potpore

PRIPREME U PJEVANJU ZA BOŽIĆNU PROSLAVU NAŠIH GRUPA DRUŠTVENE POTPORE CASEY I GREATER DANDELONG

AKTIVNOSTI GRUPE DRUŠTVENE POTPORE MARIBYRNONG I BRIMBANK

Jutarna šetnja

Naša grupa društvene potpore Brimbank svoja jutarna okupljanja voli započeti kavom ili čajem, nakon koje, u dane kad je lijepo vrijeme slijedi obavezna jutarna šetnja po obližnjem igralištu. Grupa je u ovom razdoblju proslavila jubilarni 90-ti rođendan svog dugogodišnjeg člana Ante Andrijanića a izrađivala je nakit i cvijeće od papira. Maribyrnong grupa se nakon jutarnjeg razgovora uz šalicu, zabavljala preslikavajući razglednice na platno uz pomoć lijepila, izrađujući čestitke za razne prigode od kojih su posebno interesantne bile čestitke za rođendane, rođenje unuka, želje za brzo ozdravljenje i

popularna specijalna čestitka za dobar provod na godišnjem odmoru u domovini. Izrađivali smo cvijeće od papira povodom Dana državnosti Republike Hrvatske, ogrlice za lijepi izgled a zabavili smo se i praveći male minijaturne skulpture sebe, od drva, konca, boje i naljepnica, onako kako se vidimo i doživljavamo. Članovi su uživali u "švedskom stolu" u povijesnom Braybrook hotelu za koji se vjeruje da je otvoren 1854 godine a zajedno s Brimbank grupom isprobali i jelovnik Watergarden's hotela u Taylor's Lakesu. Svi zajedno smo s oduševljenjem i suzom u oku pogledali dokumentarac "Zemljak"

Premijera filma 'Zemljak'

koji je svima probudio sjećanja i vratio nas u vrijeme našeg dolaska u Australiju a svečanim ručkom i tortom obilježili smo i Dan neovisnosti RH. zajedno smo u St Albansu ugostili i popričali s nagrađivanom australskom spisateljicom hrvatskog podrijetla Emmom Viskić, čiji je roman prvijenac "Zaljev uskrsnuća" Crime Time UK nedavno proglašio jednim od najboljih kriminalističkih romana desetljeća a zajedno s drugim grupama svečanim ručkom i plesom obilježili Majčin i Očev dan. Članovi naše dvije grupe redovito igraju bingo a Maribyrnong grupa voli i bilijar i boće. Kad svemu pridodamo lagane vježbe s

Irenom, izlete u Traralgon i Rye u posjet drugim hrvatskim klubovima, razna predavanja i ispitivanje o potrebama skrbi u hrvatskoj zajednici mišljenja sam kako je svatko u našim grupama mogao pronaći ponešto za sebe i nadam se kako ćemo tako i bolje nastaviti i ubuduće.

Senada Ekić, Kordinator grupe društvene potpore

Emma Viskić u St Albans-u

OSLIKAJ SEBE ONAKO KAKO SE VIDIŠ

Grupe u St Albans prostoru

Izrađa nakita

Izrađa čestitki

Izrađa božićnih ukrasa

IZLET U RYE

Sredinom prošlog mjeseca naše grupe društvene potpore Brimbank i Maribyrnong otišle su na jednodnevni izlet u Rye, u posjetu Australsko Hrvatskom Klubu Mornington Peninsula. Vremenska prognoza je najavljivala oblačan dan, bez kiše s 21 stupnjem u zraku, dakle vrijeme idealno za izlet do ovog malenog gradića uz more koji se smjestio pri kraju poluotoka Mornington. Planirani polazak autobusa je bio u 8:30 ujutro, ispred HKC Sunshine. Budući je autobus stigao puno ranije od planiranog vremena, ulazili smo u autobus kako je tko stigao i nakon prebrojavanja krenili put Rye-a. Izvukli smo se iz uobičajene jutarnje gužve tek nakon što smo prošli centar grada, provodeći vrijeme u razgovoru i priči i par minuta nakon 10 sati stigli do odredišta, Hrvatskog kluba osnovanog prije dvadeset i pet godina, ispred kojeg nas je dočekao Predsjednik Leo Puratić. Klub je inače otvoren samo subotom i nedjeljom u popodnevnim satima ali zbog našeg dolaska otvorili su vrata u ponедjeljak ujutro i po riječima Lea "spremaju bogati ručak za našu grupu i neke od svojih 120 članova, od kojih neki žive u gradiću i okolici a neki imaju vikendice i navrate subotom i nedjeljom". Klub ima dva natkrivena dugačka terena za boće s nekoliko stolova, prostoriju s priručnom kuhinjom i šankom te veliki ograđeni travnati prostor. Nakon okrijepe kavom i kolačima, muški dio grupe se zabavio igrajući boće dok su se dame takmičile u nošenju jaja u žlici u kojem je prvo mjesto osvojila Mara Balta i bacanju obruča u kojem je bilo više pobjednika a na kraju takmičenja se i zajednički zapjevalo. Ručak je po planu počeo oko jedan sat popodne a na meniju je bilo za svakog ponešto; juha, sarme, pohani pileći odresci, čevapčići, ražnjici, pire krompir, salata i za kraj voće, kolači i kava. Zadovoljni izletnici krenili su nazad oko 3:30 popodne i

malo prije 5:30 sretno se vratili u Sunshine. Zahvaljujemo se ovom prilikom na gostoprimstvu našim domaćinima na čelu s predsjednikom Leom Puratićem, zamjenikom Josipom Štimcem, damama u kuhinji i majstorima koji su radili na roštilju, sve je bilo za čistu peticu a evo što su o izletu rekli neki od naših članova:

Ivana Čivčija: Bilo je odlično, veselo i zanimljivo. Stvarno su nas lijepo dočekali i hrana je bila super.

Milan Sokol: Jako lijep i ugodan dan. Odlični domaćini i dobra zabava. Nije moglo biti bolje.

Ivica Ilić: Sve za pet, od organizacije do hrane. Domaćinima svaka čast.

Dragica Jezovita: Stvarno je bilo dobro...hoćemo li uskoro opet u Rye?

Boris Čerina, Voditelj programa CHSP

GRUPE DRUŠTVENE POTPORE WHITTLESEA I HUME

Naše grupe društvene potpore Hume i Whittlesea uživaju kad im je dan ispunjen aktivnostima, bilo da je riječ o izradi ručnih radova ili društvenim igrama. Sve to upotpunjeno ponekim izletom, proslavama rođendana i praznika, laganim vježbama, gostovanjima i dobrom hranom je formula za zadovoljstvo i dobro raspoloženje u grupi a toga u proteklom razdoblju, nadam se, nije manjkalo. Grupe su se u ovom periodu u potpunosti naviknule na mene kao voditeljicu a i ja na njih, pa smo tako polako ali sigurno ispunili prvu godinu dana zajedničkog rada u kojem zbilja uživam.

Za vrijeme hladnijih dana uglavnom smo boravili u našem stalnom prostoru u Galada centru u Eppingu i bavili se izradom ruža od papira za proslavu Majčinog dana, izradom papirnatih igrica tehnikom origamija i oslikavanjem podmetača i šalica za kavu. Pleli smo i dijelili različite uzorke, igrali karte, biljar i bingo a u goste nam je došla Anita, uz čiju pomoć smo oslikavali platna. Posadili smo cvijeće, družili se s djecom iz obližnjeg vrtića, proslavili zajedno s drugim grupama Majčin i Očev dan a zabavlja nas je i na ples pozvao i DJ Miro. Grupe su u ovom periodu pogledale i dva filma; filmski klasik "Tko pjeva, zlo ne misli" iz 1970 godine koji je proglašen najboljim hrvatskim filmom svih vremena i dokumentarni film "Zemljak", priču o životu hrvatskih emigranata u Australiji i susretu oca i sina

nakon više od 40 godina. U goste nam je došla i poznata australiska spisateljica i glazbenica hrvatskog podrijetla, Emma Viskić, autorica međunarodno priznate serije od četiri romana o privatnom detektivu Calebu Zeliću s kojom smo pričali o njenom životu, proteklom radu i najnovijem romanu na kojem trenutno radi. Proslavili smo u grupi desetak rođendana od kojih bi istaknula dva jubilarna, 90-te rođendane naše Marije Andabaka i Antuna Stambolića. Još jednom čestitamo svim slavljenicima uz najljepše želje, puno zdravlja i zajedničkih proslava u budućnosti. Grupe su bile na kuglanju u OZ Tenpin a bili smo i na ručku u Hotelu Bundoora i RSL-u u Eppingu. S dolaskom lijepšeg vremena otišli smo na izlet u dolinu Yarra i posjetili prelijep Alowyn vrtove koji se proteže na sedam jutara zemlje, nakon kojih smo uživali u zajedničkom ručku u povijesnom Yarra Valley Grand Hotelu, izgrađenom 1888 godine i po riječima naše Marije Andabaka "najboljoj piletini ikad". Idući tjedan nam u goste dolazi Višnja Prpić, koja će održati predavanje o prelasku u domove za starije osobe, proslavit ćemo još jedan rođendan i spremiti se, za zajedničku proslavu Božića u HKC Sunshine, za koju ACCS priprema bogat zabavni program i još bolji jelovnik.

Maya Milić, Kordinator grupe društvene potpore

Veselo uz DJ Miru

Slikanje s Anitom

Ovo drvce jabuke posadila je ACCS muška grupa u Eppingu prije dvije godine. To drvce jabuke me odmah podsjetilo na majčine riječi koje je često ponavljala nama djeci, pjesmicu koju je ona naučila u svome djetinjstvu kad je išla u školu a ona glasi:

*Gdje god nađeš zgodno mjesto, tu voćku posadi,
a drvo je blagorodno pa će te nagradit.
Nagradit će izobiljem slatkog ploda svoga,
nagradit će bilo tebe, bilo brata tvoga.*

Ovog proljeća radili smo u našem malom vrtu i oko tog stable jabuke a u tome su nam pomagala i dječica iz susjednog vrtića. Bilo je uistinu ljepo i veselo družiti se s njima. Hvala najmlađima, na njima svijet ostaje.

Petar Vidić, član muške grupe Hume, Epping

IZRAĐIVANJE VAZA I UKRAŠAVANJE SVIJEĆA KOJE ĆE SE KORISTITI KAO SREDIŠNJI UKRAS NA STOLOVIMA ZA VRIJEME NADOLAZEĆE BOŽIĆNE ZABAVE.

ZAVRŠEN JOŠ JEDAN TEČAJ ZA KOMPJUTORE I MOBILNE TELEFONE

U ACCS centru u Dandenongu 11. prosinca 2023. godine završio je i drugi tečaj za kompjutore i mobilne telefone ove godine.

Ovaj je tečaj bio nastavak tečaja održanog ranije ove godine, i kao i obično trajao je deset tjedana. Obuhvatilo je neke od važnih programa digitalne pismenosti, kao što je vladanje Word programom za pisanje, skidanje raznih članaka, recepata za domaćice, glazbe i fotografija s Interneta, te njihovo prosljeđivanje drugim osobama putem e-maila ili drugih programa za komunikaciju.

Polaznici su bili upoznati s osnovnim pravilima lijepoga ponašanja na Facebooku, s čijim su funkcioniranjem bili upoznati tijekom ranijega tečaja.

Polaznici su također imali priliku svladati vještina rukovanja programom Google Map, koji će im enormno olakšati putovanja automobilom i snalaženje u prometu, te mnogim drugim vještinama koje će im koristiti kod uporabe kompjutora i mobilnoga telefona.

Interesantno je da je većina polaznika završila već nekoliko prethodnih tečajeva i da su spremni nastaviti usavršavati svoju digitalnu pismenost i ubuduće ukoliko će im se za to dati prilika.

Važno je spomenuti i podatak da su svi polaznici zapravo umirovljenici, te da su neki već u poodmaklim godinama, ali ih to nije smetalo da se daju na učenje novih vještina u životu, koje im pomažu da budu aktivni sudionici u društvu, da prate događanja u svijetu, slušaju glazbu po svome izboru, te da se druže s prijateljima i rođinom diljem svijeta posredstvom društvenih mreža.

Svi se slažu s ocjenom stručnjaka da ih svladavanje digitalnih vještina drži intelektualno aktivnima i da značajno usporava proces starenja.

Programom digitalne pismenosti rukovodila je Katarina Smolčić, a sam tečaj, kao i ranije vodio je Vladimir Jakopanetz.

Vladimir Jakopanetz, Tutor

Fotografija: studenti polaznici tečaja "Digital Essentials" s tutorom Vladimirom Jakopanetz

TEČAJ HRVATSKOG JEZIKA

UČITI HRVATSKI JEZIK JE IN!

Sama činjenica da u ovom semestru imamo četrnaest studenata u našem Početnom 1. razredu (Beginner 1 class) dokazuje da je učenje hrvatskog jezika kod ljudi starijih od osamnaest godina još uvijek vrlo aktualno.

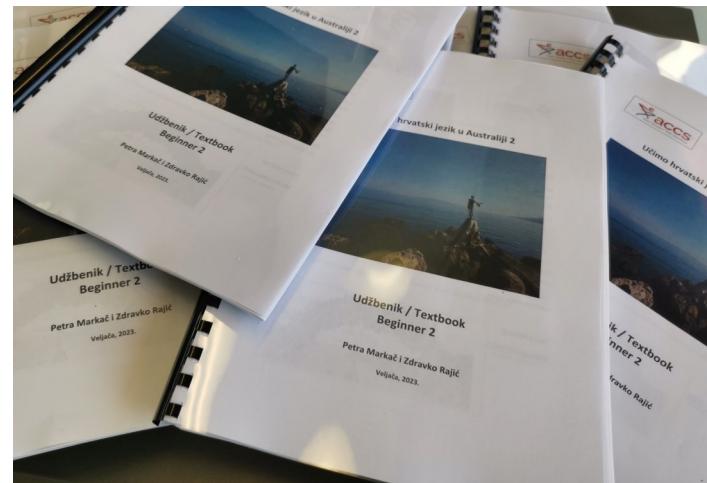
Ljudi se odlučuju na učenje hrvatskog jezika iz mnogih razloga. Neki studenti planiraju putovati u Hrvatsku pa kroz naš tečaj žele upotpuniti svoje znanje jezika i naučiti nešto više o našoj kulturi i tradicijama. Mnogo je studenata koji čine treću generaciju Hrvata u Australiji pa na ovaj način žele proširiti već stečeno znanje koje su im prenijeli djedovi i bake ili pak roditelji. Dio studenata nema hrvatske korijene, ali im je partner/partnerica hrvatskog podrijetla te su zbog toga odlučili upisati ovaj tečaj.

Osim učenja hrvatske gramatike i novih pojmoveva, vrlo često su nam teme i aktualnosti u Hrvatskoj, primjerice promjena nacionalne valute, izgradnja Pelješkog mosta, popularna turistička odredišta te aktivnosti u Hrvatskoj. Nerijetko se događa da razmjenjujemo recepte tradicionalnih hrvatskih delićija tokom nastave.

Nastava se održava na Zoom platformi što studentima daje fleksibilnost. Moram napomenuti da imamo studente iz New South Walesa, Queenslanda, Western Australije i naravno Victorije. Nastava se održava jednom tjedno u razdoblju od 19.00 do 21.00 sati.

Početkom ove godine dodatno smo upotpunili literaturu koju

koristimo u nastavi. Sastavili smo radne materijale koji se sastoje od udžbenika i radne bilježnice te obuhvaćaju osam cjelina. Autor ovih materijala, uz moju malenkost je i tutor Zdravko Rajić. Udžbenik i vježbenica prilagođeni su učenju hrvatskoga jezika kao stranog jezika.

Najveće zadovoljstvo mi je kad se studenti jave po povratku iz Hrvatske te kažu da im je znanje stečeno putem ovog tečaja pomoglo u sporazumijevanju i komunikaciji prilikom njihovog putovanja. Ili da su u mogućnosti bolje komunicirati na hrvatskom jeziku sa svojim bakama i djedovima.

Petra Markač, Tutor

	Masculine Muški rod	Feminine Ženski rod	Neuter Srednji rod	Masculine Muški rod	Feminine Ženski rod
Nominative	KOJI	KOJA	KOJE	KOJI	KOJE
Accusative	KOJEGA - living	KOJU	KOJE	KOJE	KOJE
	KOJI - inanimate				

POVRATNE INFORMACIJE STUDENATA HRVATSKOG JEZIKA.

Prevela: Petra Markač, Tutor

Jako uživam u našim satovima hrvatskog jezika. Zabavno je, okruženje je ugodno za učenje - grupa divnih ljudi i izvrsna učiteljica. Lekcije se odvijaju dobrom tempom i imam osjećaj da sam puno naučio. Ovi satovi hrvatskog jezika meni su odličan način da poboljšam svoje jezične vještine i da bolje razumijem, te da razvijem veći osjećaj povezanosti s nasljeđem svoje obitelji.

Nikolas Baric (Početnički razred 1)

Stvarno uživam u našim lekcijama i kako je korisno primati bilješke e-poštom nakon svakog predavanja. Na taj način možemo prolaziti kroz bilješke još puno puta i potpuno se koncentrirati. Sve te bilješke držim u jednoj mapi i mogu ih pregledati kad god hoću. Petra također daje sjajne informacije o životu u Hrvatskoj što je stvarno super čuti. Hrvatski jezik ima puno gramatike za naučiti, ali Petra jako dobro objašnjava i puno pomaže. Naše lekcije se također snimaju što je vrlo zgodno ako netko od nas ne može doći iz nekog razloga. Radujem im se svakog utorka.

Sue Ngan Wu (Srednji razred 2)

Dolaskom u Australiju kao malo dijete, izgubila sam većinu svog znanja hrvatskog jezika, ali ne i hrvatske kulture. Ovi početni tečajevi omogućuju mi da uhvatim konce i ponovno se povežem s jezikom i njegovom uporabom, te da proširim svoje znanje o hrvatskoj kulturi i tradicijama.

Zoom tečajevi uvelike olakšavaju nastavu, što znači da možemo s bilo kojeg mesta u Australiji pratiti i sudjelovati u nastavi. Petra je puna znanja, profesionalna, ljubazna i otvorena učiteljica. U nastavi se potiče postavljanje pitanja i međusobna komunikacija kako bi se osiguralo razumijevanje pokrivenog sadržaja.

Dva sata tjedno dovoljno je da se omogući razumijevanje koncepata, proširi znanje jezika, uvježba korištenje vokabulara i gramatike, kao i oblika govornog izražavanja i rečeničnih struktura po tempu koji je jednostavan za praćenje. Domaće zadaće omogućuju mi da vježbam ono što sam naučila. Sadržaj tečaja je stručno pripremljen. Tečaj dolazi s opsežnom radnom bilježnicom, ali ono što je daleko zanimljivije i učinkovitije je Petrin tjedni PowerPoint koji podržava, objašnjava i proširuje sadržaj radne bilježnice. Dodatni PowerPoint materijali su pažljivo planirani i usmjereni su na

poticanje i uključivanje svih studenata u diskusije, te na podizanje našeg razvoja razumijevanja i znanja.

Mihaela Brysha (Početnički razred 1)

Tečaj hrvatskog jezika je fantastičan! Kao studentica koja se nakon mnogo godina vratila učenju jezika, u međuvremenu sam zaboravila mnogo toga te sam morala krenuti ispočetka. Petra je sjajna učiteljica i čini učenje osnova ugodnim. Atmosfera je prijateljska i mogu vidjeti da brzo napredujem u jeziku. To je prekrasno iskustvo!

Melissa Elsem (Početnički razred 1)

Jako mi je dragو što sam se odlučila pridružiti tečaju hrvatskog jezika koji vodi ACCS. Iako sam kroz protekle godine naučila kako govoriti hrvatski jezik, ACCS-ovi satovi jezika s tutoricom Petrom su mi fantastična pomoć u duljem razumijevanju gramatike, a posebice padeža. To je oduvijek bila moja slabost i dragо mi je što sam se odvažila da dodatno nadogradim svoje znanje i vokabular.

Tanya Bilandzic (Srednji razred 2)

KRATKE PRIČE...

STUDENTI NAPREDNE GRUPE TEČAJA HRVATSKOG JEZIKA

Pripremila: Senka Grancieri, Tutor

BOŽIĆ U OBITELJI GRUBIĆ

Mount Isa, Queensland

Odrastala sam jedući ukusne hladne božićne ručkove, primjerene vrućem sjevernom ljetu, sa svežim kozicama iz zaljeva Carpenteria. Moj otac Ante, građevinar, bio je iz Solina kod Splita u vrijeme dok je Hrvatska bila dio bivše Jugoslavije. Naši susjedi bili su Finci, pa su na Badnjak Finska luteranska crkva imala tri tamnokose sestre Grubić na bogoslužju (koje je bilo na finskom).

Mount Isa je imala mnogo mještana iz različitih djelova bivše Jugoslavije, uključujući naravno Hrvate, koji su svi uglavnom bili članovi (njemačkog) kluba Concordia, a kasnije i irskog kluba.

Jedan od tatinih prijatelja bio je i Stjepan Barešić, pravi lovac na

krokodile koji bi navodno skočio u vodu sa svojim nožem.

Jedne je godine mojoj majci poklonio živo mladunče morskog krokodila! Morala ga je držati u kadi i stavljati hrani na štapić da ga hrani. Navodno je u gradu postojao taksidermist pa je to srećom predstavljalo prikladno sredstvo za rješavanje ovog prilično teškog gosta.

Bila su to svakako zanimljiva vremena. Grad je bio središte za ljudi iz cijelog svijeta koji su se uglavnom dobro slagali.

Nadam se da će ovaj Božić svima donijeti dobru hranu, društvo i uspomene. A nadam se i da ću jednog dana slaviti Božić u Hrvatskoj.

Anna Fisher

MOJ DRUGI DOM

Skoro svake godine kad stigne zima u Melbourne, ja odem gdje je lijepo i vruće u Hrvatsku, koju zovem 'moj drugi dom'. Provedem ljetu u mjesto blizu Šibenika, koje se zove Brodarica, gdje su moji roditelji rođeni. Ovu godinu nisam uspio otići u Hrvatsku, ali sljedeća godina neće opet proletjeti bez odmora. U srcu mi Hrvatska puno nedostaje.

Antony Curavic

LJETO U HRVATSKOJ

Ovo ljetu sam letio do Hrvatske s tatom na šest tjedna.

Bili smo većinom u Imotskom.

Tata je iz Grubine i tamo ima 3 brata.

Oni i njihove obitelji žive u istoj ulici, kuća do kuće.

Bilo je puno lijepo provesti neko vrijeme sa svima njima.

Ne mogu opisati kako sam se osjećao ali mogu reći da je izgledalo kao da sam rođen tamo i s njima sam cijeli život.

Nije ovo bio moj prvi put u Hrvatskoj, ali je bilo prvi put da mi je srce bilo toliko ispunjeno da sam želio ostati i živjeti тамо.

Ante Buljan

VOLIM VRIJEME BOŽIĆA

Tijekom godine pišem popis za sve poklone koje trebam kupiti. Želim kupiti sve poklone prije prvog prosinca.

Za božićni vikend obično kupimo božićno drvce.

Onda moja kćer i ja slušamo božićne pjesme i ukrasimo kuću.

Na Badnjak obično idemo kod muževljevih roditelja.

Na božićno jutro moj muž i ja gledamo djecu kako otvaraju poklone od Djeda Božićnjaka.

Poslije toga idemo u crkvu i imamo ručak s mojom obitelji.

Za Božić najviše volim biti s obitelji i jesti puno božićne hrane.

Louise Selak

MOJA MALA PRIČA

Moj otac je Hrvat ali rođen sam u Australiji.
Ove godine u lipanju sam postao hrvatski državljanin.
Danas sam išao u Generalni konzulat Republike Hrvatske u
Melbourne-u i podnio zahtjev za putovnicu.
Nadam da se ću putovali u Hrvatsku sljedeće godine s mojom
novom putovnicom.
Bit ću strelan kada dobijem prvi pečat ulaskom u Hrvatsku a
službenik kaže "dobrodošli kući".
Poslije toga ću ležerno uživati u kavi.

David Hajzler

Kad sam bila mlađa, moja baka je pravila palačinke često.

Pravila ih je s orasima ili s džemom od šljiva koje su ona i moj djed uzgajali u svom vrtu.

Sada mama i ja volimo praviti palačinke i obično ih pravimo za Uskrs i Božić.

Kad sam bila u Hrvatskoj u srpnju ove godine jela sam palačinke sa sirom.

Bilo mi je nešto novo ali je bilo ukusno.

Volim isto tako praviti kiflice. Kad ih napravim, svi ih vole.

Obitelj i prijatelji uvijek me pitaju da ih donesem kad idem kod njih u posjetu.

Htjela bih peći više hrvatskih kolača.

Hvala.

Cara O'Brian

Tako je lijepo biti vani na svježem zraku i s prirodom.

Uživam provoditi vrijeme u vrtu i razgovarati s drugima o njihovim vrtovima.

Naš je vrt malen, ali imamo nekoliko stabala avokada, smokava, marakuje, breskvi i puno
cvijeća.

Moj muž uživa u zalijevanju i brzi o vrtu. Volimo jesti voće koje je raslo u našem vrtu.

Jednog dana željela bih uzgajati povrće.

Diana Da Silva

Ja sam na putu da budem bolja pekarica.

Ne samo bilo koja pekarica, nego hrvatska
pekarica.

Moju mašinu za pečenje kruha sam nedavno
dala nekome, te se ne mogu pretvariti da
znam peći kruh.

Za rođendan moj partner mi je kupio knjigu
koja se zove 'Croatian Baking', autorica je
Andrea Pisac.

Svaka dva tjedna, htjela bih probati različite
recepte iz njezine knjige.

Margaret Jakovac

Haiku: Osijek do Melbournea

Idem po kavu

Svaki dan razmišljam o majčinoj
hrani

Kava sa kolačem i ljubav

Darko Hajzler

MOLITVA ZA NAS

Napisala: Jadranka Milanović, Geelong

Statistika kaže da za vrijeme božićnih i novogodišnjih blagdana mnoge osobe postaju depresivne. Pogotovo se zadnjih godina povećao broj ljudi koji se osjećaju lošije baš za vrijeme blagdana. Mislim da ne trebamo biti previše pametni pa da sami zaključimo zbog čega se to događa. Trebamo se okrenuti se i dobro pogledati oko sebe i u samoga sebe i biti će nam jasno zbog čega neki ljudi postaju toliko nesretni i očajni.

Reklame na TV, magazini, filmovi bombarduju nas sa "sretnim obiteljima" ...njih 30 za stolom, perfektno obučenih a ispred njih hrana servirana kao da su na svjetskom takmičenju za najljepši stol. Mama, tata, sestre, braća, bake, djedovi, tetke bliže i izvanje, perfektna rodbina, svi dobro obučeni, "plemenitih pogleda" svi zdravi i svi se blagoslovljeno smješe u lica manje sretnih ljudi. Sa ekrana gledaju nas glumci dobro uvježbani i dobro plaćeni. Pa se ovi ožalošćeni, bolesni, siromašni, usamljeni osjećaju još 100 puta gore i pitaju se kako je moguće da su baš oni toliko profulali u životu pa žive bez ljubavi koju svako ljudsko biće zaslužuje.

Pa su sami, pa nema radosnog Božićnog ugođaja, pa nema barem deset potrebnih likova pored njih, pa nema perfektnog porculanskog posuđa sa izvrsnom hranom, pa nema skupih poklona....nema ništa od svega onoga što se reklamira i što ljudi bacaju

u depresiju. Stvarno čovjek mora biti jak pa da ostane na nogama i da se smiješi svima koje sretne da im ne bi pokvario praznični ugođaj.

Božić bi trebao biti jedan miran obiteljski dan u kojem bi svatko tko je sposoban trebao otići u crkvu i u miru čestitati Božić svima oko sebe. Pa onda sve polako bez stresa koji nam je silom nametnut, ručati u miru sa svojim ukućanima. Božić ne bi trebao biti potrošačko ludilo, bacanje novca na nepotrebne igračke i stvari koje se uglavnom neće upotrijebiti. Božić ne bi trebao biti prejedanje i gomila hrane koja će nam naškoditi, kolači koji se vuku danima po stolu jer ih je nemoguće pojesti. Božić bi trebao biti pjesmica "Ide Božić idu dani sveti da se bogat siromaha sjeti"

Božić bi trebala biti ljubav, razumjevanje, mir i radost. Sjetiti se tih dana barem nekolike osobe koje bi trebalo posjetiti i dati im najveći dar, svoje vrijeme i ljubav. Nazvati ožalošćene, bolesne, usamljene i dati im riječi utjehe i nade. Da ipak postoji netko tko misli na njih.

Živimo u vremenu nikad viđenom u kojem se sve što je normalno izvrće kao nenormalno a ono što je od sotone se prikazuje kao da je normalno. Možda i živimo "posljednja vremena" koja smo debelo i zaslužili, potresi, poplave, ratovi tresu ovu nesretnu planetu. Većina ljudi jedno misli, drugo govori a treće radi. Obitelj

je odavno na udaru bolesnih umova jer oni dobro znaju da je obitelj posljednje utočište svakog čovjeka. Najveći neprijatelj sotoni je čovjek koji ima snažan duh i koji zna da je duša u tijelu a ne tijelo sa dušom. Ova borba dobra i zla koju sada živimo je borba za uništenje naših duša što je nemoguća misija. Zato se moramo moliti, svaki dan, uporno i iskreno. Naše iskrene molitve i naše misli dokazano mogu promjeniti ovu stvarnost koju sada živimo i teško je razumjeti zašto većina ljudi ne želi dobro sebi i drugima. Zašto svojim mislima i svojim djelovanjem pomažu da se zlo povećava na štetu svih dobromanjernih ljudi?

Mi će mo se moliti usprkos svemu i mi će mo pobediti jer Bog uvjek pobjeđuje. Ako netko pita što imamo od toga, pa molimo se!!!!!! Ako se molimo znači da smo pobjedili jer smo sačuvali svoju dušu.

Što imamo od pomaganja drugima? Došli smo na ovaj svijet da ga uljepšamo svojim postojanjem i zato pomažemo drugima i zato smo već pobjedili jer smo shvatili svrhu postojanja. Pomažemo jer imamo izobilje ljubavi i dušu koja raste kroz naša dobra djela.

Prošla su sva vremena filozofiranja, analiziranja, sakrivenih igara, manipulacija... Na Zemlji se vodi otvoreni rat između dobra i zla i nitko neće ostati neuključen. Kažu da smo

svi mi koji sada živimo na ovoj planeti u stvari najhrabrije duše koje su ikada živjele i da smo tu da pobjedimo zlo.

Molimo se da budemo još hrabriji.

Samo hrabri ljudi mogu biti pravedni.

Moramo se moliti da se većina ljudi duhovno probudi i da se prisjeti tko su oni zaista. Vjerujete mi da postoji jako puno osoba koje su svjesne da molitvama mogu promjeniti zlo na dobro samo ako se sjedini dovoljno energije od dobrih duša.

Molimo se za sve usamljene, bolesne, ožalošćene da im Bog podari snage da izdrže svoju misiju u ovome životu i da vjeruju da njihova duša može izdržati sva iskušenja.

Molimo se za sve bogate, bjesne, nerazumne, ljubomorne i sebične da Bog prosvjetli njihove umove i da ih blagoslovi sa darom ljubavi i suošćanja.

Molimo se za mir u svijetu i za sve zle ljudе koji prave ratove da shvate koliko su u posjedu sotone i da ih žalimo zbog njihove zle sudsbine. Moramo se moliti za njih jer samo tako će mo ih pobediti.

Molimo se da se vratimo iskonskoj poruci Božića a to je davanje ljubavi onima koji je nemaju i koji u dane blagdana pate jer se osjećaju još usamljenije ili odustaju od svoje borbe jer im nitko nije pokazao da su

i oni dobre duše vrijedne ljubavi. Pomažući drugima najviše pomažemo sami sebi.

Bože molimo te, iako smo grijesni i ne zaslužujemo tvoj oproštaj, ipak te molimo jer smo svjesni da smo tvoja djeca i da nas samo Ti možeš spasiti!

Sretan i blagoslovjen Božić svim ljudima dobre volje i svim dušama koje traže svoj mir!

PROFIL ISTINSKOG VOLONTERA

Sretan rođendan Marija!

Marija Čuljak je ACCS volonterka od 2013. godine kada je počela posjećivati dvije osobe u njihovim domovima a svoj nesebičan rad nastavila je obilaskom grupe štićenika u domu za starije osobe Regis Waverly Gardens koristeći uvijek javni prijevoz. Još od malih nogu, Marija je bila takva, uvijek spremna pomoći one kojima je pomoći bila potrebna. "Zahvalna sam Bogu jer uvijek sam iz svake životne nezgode nešto naučila. Nikad nisam očekivala da će mi

netko zahvaliti ili vratiti" rekla je. Marija je prošli mjesec napunila 89 godina života, i 27 godina volontiranja koje je započela 1996. godine kada je čula na SBS radio programu kako je potreban volonter koji bi posjećivao jednu osobu u domu za starije u Glenroyu.

Marija još uvijek volontira i posjećuje jednu osobu kojoj je nedavno preminuo sin, pa jedva dočeka dolazak naše Marije kako bi se s nekim ispričala. "Ima ona i drugog sina i unuke koji su jako dobri i redovito je posjećuju ali govori kako joj je jako draga kad ja dođem jer se sa mnom može lijepo ispričati".

Hvala za sav trud Marija, sretan rođendan i živjela nam još 100 godina u zdravlju, sreći i zadovoljstvu!

Boris Čerina,
Voditelj programa CHSP

BOŽIĆ I BOŽIĆNE PJESENKE

Još samo nekoliko tjedana i Božić je i ove 2023. godine ovdje.

Uz božićne pjesme, božićne kolače, božićne dekoracije, i miris borovine, ako ste se ove godine odlučili za pravu jelku umjesto one plastične. Ovo je dio godine kojem se uvijek posebno radujem i koji me ispunjava baš nekom, posebnom toplinom bez obzira kakve okolnosti bile. Božić je oduvijek bio dio obiteljske tradicije i kao djeci nam je to bio najljepši blagdan u svakom pogledu: od pečenja kolačića do ukrašavanja kuće božićnim dekoracijama, do kićenja božićnog drva i odlaska na polnočku. Odlučila sam istu tu predivnu tradiciju prenijeti i na moju mladu generaciju, jer bit tradicije upravo i jeste u tome da se običaji prenose predajom s koljena na koljeno.

Treba nam sada dočekati badnjak, spremavati tu uzbudljivu badnju noć poslije koje će ispod božićnog drvca osvanuti sjajno umotani paketići i darovi djeda Božićnjaka. Ono što ovom predivnom božićnom vremenu daje posebnu čar i što djecu posebno veseli su božićne pjesme za koje svake godine nekako pozaboravljamo riječi, pa ih pjevamo svakako, kako kome dođe.

Svakako, to zvuči, i uvijek se nasmijemo od srca, pa evo ako i vas možda muči sličan problem sa riječima božićnih pjesmica, evo rješenja. Zapisala sam riječi najpoznatije božićne pjesme pa ako i među vama ima zaboravljenih slobodno ih zapišite i veselite se Božiću, uz tradicionalne božićne pjesme.

Najpopularnija božićna pjesma koja je napsiana davne 1818 godine i prevedena na 330 svjetska jezika je Tiha noć

Kraj pretvara u raj

Kraj pretvara u raj.

Tiha noć, sveta noć

Pastiri, amo svi

Pjevat Isusu anđela poj

S majkom poklon prikazat mu svoj

Srce dat mu na dar

Srce dat mu na dar.

Tiha noć, sveta noć

Sniva sve sanak blag,

Samo Josip i Marija

Bdiju dokle sinak drag

Sniva rajske san

Sniva rajske san.

Tiha noć, sveta noć,

Javlja sad neba zbor

Svim pastirim sretan čas

Karolina Pekić, Voditeljica paketa kućne skrbi

TIHA NOĆ

Tiha noć, sveta noć

Ponoć je, spava sve

Samo Marija s Josipom bdi

Divno djetešće pred njima spi

Rajski resi ga mir

Rajski resi ga mir.

Tiha noć, sveta noć

Pjesma ta anđeoska

Miljem otajnim napunja zrak

Bajna svjetlost rasvjetljuje mrak

BOŽIĆNE TRADICIJE

NASTANAK NAJPOZNATIJE BOŽIĆNE Pjesme "TIHA NOĆ"

Preuzeto s internetske stranice Laudato TV

Na sam Badnjak, 24. prosinca, tisuće vjernika i turista dolaze u Oberndorf u blizini Salzburga, gdje je skladana najpoznatija božićna pjesma na svijetu "Tiha noć". Prevedena na 330 jezika, austrijska božićna pjesma nastala je zahvaljujući kvaru na starim crkvenim orguljama u tom mjestu sa šest tisuća stanovnika.

Dva dana prije Božića 1818. godine pokvarile su se stare orgulje u crkvi sv. Nikole, matičnoj crkvi pomoćnog župnika Josepha Mohra. Kako ne bi razočarao lađare u regiji rijeke Salzach, mladi je svećenik zamolio svojeg prijatelja Franza Xavera Grubera, učitelja i orguljaša iz susjednog sela Arnsdorfa, da sklada melodiju na božićni tekst koji je sam sastavio dvije godine ranije.

Na polnočki, 24. prosinca, tenor Joseph Morh, koji je svirao gitaru, i bas Gruber prvi su puta zajedno otpjevali na njemačkom jeziku "Tihu noć" – "Stille Nacht". U to su vrijeme svi tekstovi bili na latinskom, no prema Mohrovu mišljenju, trebalo je sastaviti jednostavan i razumljiv tekst za stotine lađara i seljaka koji su tradicionalno dolazili na polnočku na Badnjak.

Nekoliko godina kasnije, 1831., skupina tirolskih pjevača doznaće za božićnu pjesmu i uvrštava je u repertoar za putovanje u Prusku. Nakon toga pjesma je otputovala i u New York, gdje ju je 1839. pred spomenikom Hamilton izvela druga skupina tirolskih pjevača, dok su sve to vrijeme autori i podrijetlo same pjesme ostali nepoznati.

Tridesetšest godina kasnije, pruski kraljevski dvor obratio se župi sv. Petra u Salzburgu u potrazi za podrijetlom rukopisa pjesme. Na opće iznenadenje, župnik je odgovorio da su autori

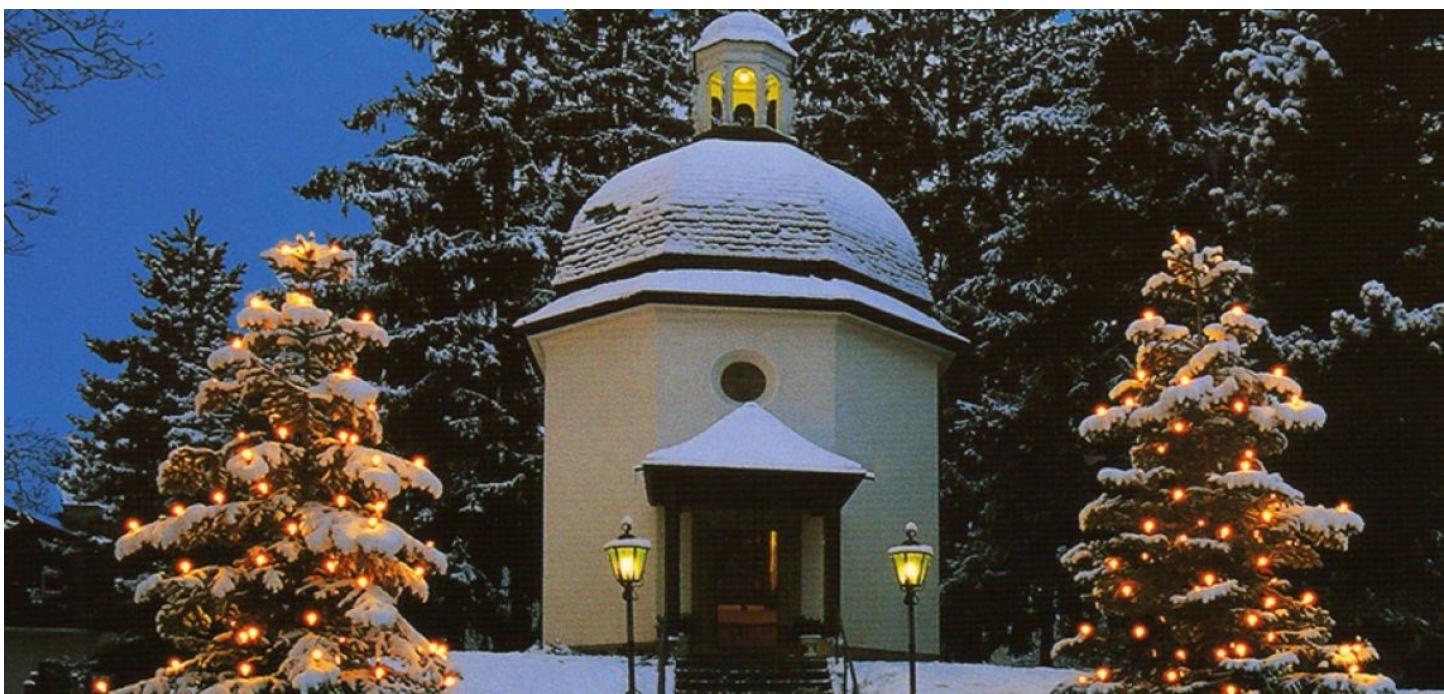
pjesme Mohr i Gruber, preminuli 1848., odnosno 1863., a ne austrijski skladatelj Michael Haydn kako se mislilo.

Danas je sveprisutna uspomena na autore u Oberndorfu gdje je 1937. na jednom brežuljku sagrađena kapelica nazvana "Tiha noć", u kojoj su na vitrajima izrađeni portreti Mohra i Grubera. Kapelica je sagrađena na mjestu gdje je nekada bila crkva sv. Nikole, uništena u velikim poplavama 1913. godine. Kapelica danas predstavlja turističku atrakciju koju godišnje posjeti 150 tisuća turista. Točno preko puta kapelice je maleni poštanski ured u kojem svakoga prosinca sve pošiljke dobivaju posebni pečat s prvim notama slavne božićne pjesme.

Prema riječima gradonačelnika Andreasa Kinzla, "turisti dolaze zato što Tiha noć nosi poruku mira i mnoštvo ih je koji napuštaju Oberndorf smirenii".

Tijekom čitavog došašća božićne pjesme odzvanjaju gradom, a u muzeju "Tiha noć", smještenom ispred kapelice, izložena je partitura i originalan tekst pjesme te dokumenti koji objašnjavaju okolnosti u kojima je nastala. Za vrijeme božićnih blagdana stanovnici Oberndorfa i posjetitelji dolaze svake večeri pred kapelicu gdje se održava Božićni sajam na kojem se nude medenjaci i kuhan vino. Neki od posjetitelja dolaze u Oberndorf svake godine.

U samu kapelicu može se smjestiti svega dvadesetak ljudi te se 24. prosinca polnočka slavi na otvorenom. Svake godine na Božićnoj misi u Oberndorfu sudjeluje oko sedam tisuća ljudi. Župnik bi volio da komercijalizacija ove najpoznatije božićne pjesme bude manje agresivna jer 'ona mora ostati u svojem jednostavnom okviru, budući da je upravo kao takva sačuvala svoju snagu'.

BOŽIĆNI RECEPTI

Preuzeto sa internetske stranice wall.hr

PAŠTICADA S DOMAĆIM NJOKIMA

DALMATINSKA PAŠTICADA

Napomena: Za pašticadu je najbolji govedji frikando.

Za 5 osoba

Vrijeme pripreme: 30 minuta + vrijeme stajanja mesa u pacu

24 sata

Vrijeme kuhanja: 3 sata

- * 1,5 kg goveđeg frikanda (bijela pečenica sa frikandoa)
- * 2 šnите pancete (narezana na trakice) - za našpikati meso
- * 2 – 3 češnja češnjaka - za našpikati meso
- * 20 dag mrkve (narezana na komade) i 2 mrkve (narezane na trakice) za našpikati meso
- * 1,5 žlice brašna
- * 2 žlice koncentrata paradajza
- * 1-2 glavice crvenog luka (nasjeckan)
- * 2 dl crnog vina
- * 2 žlice miješane marmelade
- * 20 dag suhih šljiva (10 kom)
- * ulje
- * sol
- * papar
- * ocat i voda – za pac
- * korijen celera – za pac (može i ne mora)
- * korijen peršina – za pac (može i ne mora)
- * papar u zrnu – za pac
- * ½ naranča – za pac
- * ½ limuna – za pac
- * ružmarin – za pac
- * origano – za pac

Meso našpikajte pancetom, češnjakom i mrkvom. Držite ga u vodenom (ocat i voda 1:3) pacu najmanje 24 sata. Odležano meso prepržite u loncu na malo ulja, sa svih strana da dobije smeđu boju. Meso izvadite sa strane, a u isti lonac dodajte malo brašna i koncentrat paradajza, promiješajte te uspite procijeđeni pac. Nasjeckajte mrkvu i luk te ih dodajte u lonac. Kad počne vriti, zalijte vinom i dodajte marmeladu. Kad ponovo provrije, dodajte meso, posolite, popaprite i pustite da kuha na laganoj vatri. Nakon 2 i pol sata probajte jeli meso kuhanje, izvadite ga iz lonca, izrežite na šnité i vratite natrag u isti lonac s umakom. Na kraju dodajte šljive i pustite da se 10-ak minuta sve prožme.

BAKINI MIŠEKI - GNOCCHI/ NJOKI/ KROKETI

Za 4 osobe

Vrijeme pripreme (bez kuhanja krumpira): 20 minuta

- * 70 dag kuhanih krumpira (kuhanih u ljusci pa oguljenih, ohlađenih pa protisnutih)
- * 25 dag glatkog brašna tip 850
- * 2 jaja

- * malo parmezana (prema želji)
- * malo muškatnog oraščića (prema želji)
- * putar
- * sol

Sve sastojke dobro umiješajte u mekano podatno tijesto i odvojite u nekoliko hrpica. Na pobršnjenoj radnoj površini razvaljavajte jednu po jednu hrpicu u dugačku salamu debljine

palca i režite je nožem svakih 2 - 3 cm u njoke.

Prema želji možete svaku njoku i pritisnuti uz krvu stranu ribeža ili drvenu rebrastu dašćicu ili vilicu da dobije neravnine kako bi bolje upio umak...

Njoke možete kuhati i pržiti. Ako ih kuhatate, kuhajte ih u loncu s puno slane vode. Kad voda provrije, ubacite njoke i vadite ih šupljikavom žlicom čim isplivaju na površinu.

Prženi njoki – **kroketi** (valjušci) rade se isto kao i njoki, ali se na kraju umoči u jaje (može i ne mora) pa u prezle te preži na vrućem ulju na umjerenoj vatri dok ne poprime lijepu žutu boju. Ostavite na papirnatoj salveti da se ocijedi višak masnoće.

ROŽATA ILI KREM KARAMEL

Vrijeme pripreme: 20-ak minuta

Vrijeme pečenja: 60 minuta

Vrijeme hlađenja: 12 sati

Temperatura pećnice: 150 – 160C

Za 10 osoba

SASTOJCI:

- * 12 jaja
- * 22 dag šećer (kristal)
- * 1 l mlijeka
- * 1 mahuna vanilije
- * 3,5 dl slatkog vrhnja za šlag
- * 12 dag šećer (u kristalu za karamel)
- * 10 dag bademi – prema želji
- * 7 dag grožđice – prema želji
- * 0,2 dl rum – za namočiti grožđice
- * 6 dag ušećerene kore naranče (arančini) – prema želji

PRIPREMA

Zagrijte pećnicu na 150 – 160C. Prokuhajte mlijeko sa sjemenkama mahune vanilije (prorežite je uzdužno i nožićem izvadite sjemenke). U posebnoj zdjeli umutite jaja sa šećerom. Prokuhanu mlijeko procijedite i pustite da se ohladi pa lagano dodajte u zdjelu s jajima uz neprestano miješanje.

Ostatak šećera karamelizirajte i njime obložite dno i strane oblika (kalupa). Sipajte smjesu u kalupe pa stavite kalupe u vodenu kupku i u unaprijed zagrijanu pećnicu te pecite oko sat vremena. Prema želji kad se krema polu-stisnula, u kolač ubacite nekoliko grožđica namočenih u rum. Gotovu rožatu ohladite na sobnoj temperaturi, a zatim preko noći stavite u hladnjak. Oprezno okrenite i istresite iz kalupa zajedno s rastopljenim karamelom i servirajte uz tučeno slatko vrhnje, arančine i popržene bademe.

Također rožatu možete pripremiti u manjim kalupima različitih oblika.

RADNO VRIJEME TIJEKOM BOŽIĆNIH BLAGDANA

UREDI ĆE BITI ZATVORENI OD 25. PROSINCA 2023. DO 2. SIJEČNJA 2024.

Besplatan poziv

1800 953 963

Facebook/Australian Croatian Community Services

www.youtube.com/AustralianCroatianCommunityServices

support@accs.asn.au

www.accs.asn.au